

ГОДИШНО ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

по учебния предмет *човекът и природата* за 3. клас

ПЪРВИ УЧЕБЕН СРОК – 18 седмици X 1 час седмично = 18 часа

№ по ред	Учебна седмица по ред	Тема на урочната единица	Вид урочна единица	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия	Контекст и дейности за всяка урочна единица	Методи и форми на оценяване по теми и/или раздели	Забележка
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1	Какво научих във втори клас	Диагностика на входно ниво	- Разграничава неживата от живата природа. - Групира растенията според стъблата и вида на листата им. - Разграничава диворастящи, селскостопански, градински и стайни растения. - Групира диви и домашни животни. - Назовава основните части на човешкото тяло. - Посочва сетивните органи на човека, тяхното предназначение и хигиенните правила за опазването им. - Разграничава видовете храни по произход – растителни и животински.			Тестова проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				- Познава правила за здравословен начин на живот. - Предлага дейности за опазване на природата.				
2	2	Телата и веществата около нас	Нови знания	Описва общи характеристики на телата: съставени са от вещества, имат обем и маса.	- тяло - вещество - обем - маса	- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; - формулиране на изводи и обобщения; - назоваване на думи, свързани с обекти от живата и неживата природа, на чужд език.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	
3	3	Свойства и приложение на веществата и материалите	Нови знания	- Сравнява материали от всекидневието по техните свойства: прозрачност, твърдост, здравина, пропускат или не пропускат вода, и др. - Свързва употребата на материалите с техните свойства.		- Създаване на текстове – описване на наблюдавани обекти; - провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; - формулиране на изводи и обобщения.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	
4	4	Твърди тела, течности и газове	Нови знания	Разграничава твърди тела, течности и газове по техни свойства – могат ли да текат, имат ли собствена форма и обем.		- Създаване на текстове – описване на наблюдавани обекти; - визуализиране на обекти и явления от природната среда; - провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; - формулиране на изводи и обобщения.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
5	5	Свойства и състояния на телата и веществата	Затвърдяване на новите знания	• Описва общи характеристики на телата: съставени са от вещества, имат обем и маса. • Сравнява материали от всекидневието по техните свойства: прозрачност, твърдост, здравина, пропускат или не пропускат вода, и др. • Свързва употребата на материалите с техните свойства. • Разграничава твърди тела, течности и газове по техни свойства – могат ли да текат, имат ли собствена форма и обем.		• Създаване на текстове – описване на наблюдавани обекти; • планиране на етапите от опитна и проектна дейност; • провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; • демонстриране пред връстници на опити и резултати; • формулиране на изводи и обобщения; • разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	
6	6	Въздухът и неговите свойства	Нови знания	• Посочва свойства на въздуха – прозрачен газ без цвят и мирис, прониква навсякъде, поддържа дишането и горенето. • Обяснява значението на водата и въздуха за живота на Земята. • Посочва дейности за опазване на чистотата на водата и въздуха.		• Създаване на текстове – описване на наблюдавани обекти; • визуализиране на обекти и явления от природната среда; • провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; • формулиране на изводи и обобщения; • представяне на самостоятелно открита информация и любопитни факти по зададена тема.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	
7	7	Изследваме свойствата на	Затвърдяване на новите	• Посочва свойства на въздуха – прозрачен газ		• Планиране на етапите от опитна и проектна	Текущо формиращо	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
		въздуха	знания	без цвят и мирис, прониква навсякъде, поддържа дишането и горенето. - Обяснява значението на водата и въздуха за живота на Земята. - Посочва дейности за опазване на чистотата на водата и въздуха.		дейност; - провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; - демонстриране пред връстници на опити и резултати. - формулиране на изводи и обобщения; - участие в инициативи за опазване на околната среда.	оценяване, устна проверка	
8	8	Водата и нейните свойства	Нови знания	- Посочва свойства на водата – прозрачна течност, не поддържа горенето, разтваря други вещества. - Обяснява значението на водата и въздуха за живота на земята. - Посочва дейности за опазване на чистотата на водата и въздуха.		- Създаване на текстове – описване на наблюдавани обекти; - визуализиране на обекти и явления от природната среда; - провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; - формулиране на изводи и обобщения.	Текущо формиращо оценяване, тестова проверка	
9	9	Изследваме свойствата на водата	Затвърдяване на новите знания	- Посочва свойства на водата – прозрачна течност, не поддържа горенето, разтваря други вещества. - Обяснява значението на водата и въздуха за живота на Земята. - Посочва дейности за опазване чистотата на водата и въздуха.		- Планиране на етапите от опитна и проектна дейност; - провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; - демонстриране пред връстници на опити и резултати; - формулиране на изводи и обобщения; - участие в инициативи за опазване на околната среда.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
10	10	Знаем свойствата и състоянията на веществата и телата	Обобщение	• Описва общи характеристики на телата: съставени са от вещества, имат обем и маса. • Сравнява материали от всекидневието по техните свойства: прозрачност, твърдост, здравина, пропускат или не пропускат вода и др. • Свързва употребата на материалите с техните свойства. • Разграничава твърди тела, течности и газове по техни свойства – могат ли да текат, имат ли собствена форма и обем. • Посочва свойства на въздуха – прозрачен газ, без цвят и мирис, прониква навсякъде, поддържа дишането и горенето. • Посочва свойства на водата – прозрачна течност, не поддържа горенето, разтваря други вещества. • Обяснява значението на водата и въздуха за живота на Земята. • Посочва дейности за опазване чистотата на водата и въздуха.		• Разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; • формулиране на изводи и обобщения; • участие в дискусии, викторини, състезания по теми за опазване на околната среда.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
11	11	Живи организми	Нови знания	Разграничава живите организми от неживите тела по жизнените процеси хранене, растеж и размножаване.	- организми - жизнени процеси	- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - четене и обсъждане на текстове с природонаучно съдържание; - наблюдаване на природни обекти и процеси по даден план и ориентири; - назоваване на думи, свързани с обекти от живата и неживата природа, на чужд език.	Текущо формиращо оценяване, тестова проверка	
12	12	Основни групи организми	Нови знания	Групира живите организми на растения, гъби и животни (човек) според храненето и движението им.		- Четене и обсъждане на текстове с природонаучно съдържание; - визуализиране на обекти и явления от природната среда; - участие в екипна дейност за подготовката и създаването на проект; - планиране на етапите от опитна и проектна дейност; - разработване на индивидуални или групови проекти по теми, свързани с природната среда; - представяне в електронен вид на продукти от проектни дейности; - представяне на	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
						самостоятелно открита информация и любопитни факти по зададена тема.		
13	13	Познаваме живите организми	Затвърдяване на новите знания	- Разграничава живите организми от неживите тела по жизнените процеси хранене, растеж и размножаване. - Групира живите организми на растения, гъби и животни (човек) според храненето и движението им.		- Създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - наблюдаване на природни обекти и процеси по даден план и ориентири; - групиране на живи организми в табличен вид по различни признаци; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; - формулиране на изводи и обобщения; - участие в екипна дейност за подготовката и създаването на проект; - планиране на етапите от опитна и проектна дейност; - разработване на индивидуални или групови проекти по теми, свързани с природната среда; - представяне в електронен вид на продукти от проектни дейности.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	
14	14	Хранене на растенията и животните	Нови знания	Изброява от какво се нуждаят растенията, за да си изработват		Създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти;	Текущо формиращо оценяване,	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				хранителни вещества (вода, въздух, светлина). Групира животните според вида на приеманата храна на растителноядни животни, месоядни животни (хищници) и всеядни животни.		- групиране на живи организми в табличен вид по различни признаци; - провеждане на опити, свързани с живата и неживата природа; - формулиране на изводи и обобщения; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - представяне на самостоятелно открита информация и любопитни факти по зададена тема.	устна проверка	
15	15	Хранителни вериги	Нови знания	Описва връзката между растенията и животните в дадена среда чрез хранителни вериги.	хранителна верига	- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики;	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	
16	16	Хранене и хранителни взаимоотношения	Затвърдяване на новите знания	- Изброява от какво се нуждаят растенията, за да си изработват хранителни вещества (вода, въздух, светлина). - Групира животните според вида на приеманата храна на растителноядни животни, месоядни животни (хищници) и всеядни животни.		- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - групиране на живи организми в табличен вид по различни признаци; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики.	Текущо формиращо оценяване, тестова проверка	
17	17	Основни жизнени процеси	Обобщение	Разграничава живите организми от неживите тела по жизнените процеси хранене,		- Наблюдаване на природни обекти и процеси по даден план и ориентири; - визуализиране на обекти и	Текущо формиращо оценяване, устна	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				растеж и размножаване. - Групира живите организми на растения, гъби и животни (човек) според храненето и движението им. - Изброява от какво се нуждаят растенията, за да си изработват хранителни вещества (вода, въздух, светлина). - Групира животните според вида на приеманата храна на растителноядни животни, месоядни животни (хищници) и всеядни животни. - Описва връзката между растенията и животните в дадена среда чрез хранителни вериги.		явления от природната среда; - групиране на живи организми в табличен вид по различни признаци; - формулиране на изводи и обобщения; - четене и обсъждане на текстове с природонаучно съдържание; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - участие в дискусии, викторини, състезания по теми за опазване на околната среда.	проверка	
18	18	Условия и среда на живот	Нови знания	Обяснява значението на средата и условията на живот за съществуването на организмите.	- условия на живот - среда на живот	- Създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - представяне на самостоятелно открита информация и любопитни факти по зададена тема.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

ВТОРИ УЧЕБЕН СРОК – 14 седмици X 1 час седмично = 14 часа

№ по ред	Учебна седмица по ред	Тема на урочната единица	Вид урочна единица	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия	Контекст и дейности за всяка урочна единица	Методи и форми на оценяване по теми и/или раздели	Забележка
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
19	19	Животът във водата	Нови знания	- Илюстрира с примери приспособления на растенията и животните към тяхната среда на живот. - Илюстрира с примери разнообразието от растения и животни, обитаващи водата и сушата.		- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - наблюдаване на природни обекти и процеси по даден план и ориентири; - създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - участие в екипна дейност за подготовката и създаването на проект; - планиране на етапите от опитна и проектна дейност; - разработване на индивидуални или групови проекти по теми, свързани с природната среда; - представяне в електронен вид на продукти от проектни дейности; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
20	20	Приспособления на организмите към водна среда на живот	Затвърдяване на новите знания	• Обяснява значението на средата и условията на живот за съществуването на организмите. • Илюстрира с примери приспособления на растенията и животните към тяхната среда на живот. • Илюстрира с примери разнообразието от растения и животни, обитаващи водата и сушата.		• Наблюдаване на природни обекти и процеси по даден план и ориентири; • визуализиране на обекти и явления от природната среда; • създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; • четене и обсъждане на текстове с природонаучно съдържание; • разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	
21	21	Животът на сушата	Нови знания	• Илюстрира с примери приспособления на растенията и животните към тяхната среда на живот. • Илюстрира с примери разнообразието от растения и животни, обитаващи водата и сушата.		• визуализиране на обекти и явления от природната среда; • наблюдаване на природни обекти и процеси по даден план и ориентири; • създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; • участие в екипна дейност за подготовката и създаването на проект; • планиране на етапите от опитна и проектна дейност; • разработване на индивидуални или групови проекти по теми, свързани с природната среда; • представяне в електронен вид на продукти от проектни дейности.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
22	22	Приспособления на организмите към сухоземна среда на живот	Затвърдяване на новите знания	- Обяснява значението на средата и условията на живот за съществуването на организмите. - Илюстрира с примери приспособления на растенията и животните към тяхната среда на живот. - Илюстрира с примери разнообразието от растения и животни, обитаващи водата и сушата.		- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - наблюдаване на природни обекти и процеси по даден план и ориентири; - създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - планиране на етапите от опитна и проектна дейност; - изработване на хербарий.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	
23	23	Опазване на природата	Нови знания	Дава примери за опазване на видовото разнообразие от организми и средата им на живот.		- Създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - четене и обсъждане на текстове с природонаучно съдържание; - визуализиране на обекти и явления от природната среда; - представяне на самостоятелно открита информация и любопитни факти по зададена тема; - участие в действия за преобразяване на най-близкото обкръжение (квартала, улицата, училищния двор, класната стая). - участие в инициативи за опазване на околната среда.	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
24	24	Организмите и тяхната среда на живот	Обобщение	- Обяснява значението на средата и условията на живот за съществуването на организмите. - Илюстрира с примери приспособления на растенията и животните към тяхната среда на живот. - Илюстрира с примери разнообразието от растения и животни, обитаващи водата и сушата. - Дава примери за опазване на видовото разнообразие от организми и средата им на живот.		- Групиране на живи организми в табличен вид по различни признаци; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - формулиране на изводи и обобщения; - участие в дискусии, викторини, състезания по теми за опазване на околната среда.	Текущо формиращо оценяване, графична проверка, устна проверка	
25	25	Органи в човешкото тяло	Нови знания	- Разпознава (по схема) основни органи на човешкото тяло. - Назовава функцията на основните органи.	- мозък - сърце - кръвоносни съдове - бели дробове - стомах - черва	- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - демонстриране пред връстници на опити и резултати; - формулиране на изводи и обобщения; - участие в екипна дейност за подготовката и създаването на проект;	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
						• планиране на етапите от опитна и проектна дейност; • разработване на индивидуални или групови проекти по теми, свързани с природната среда; • представяне в електронен вид на продукти от проектни дейности; • четене и обсъждане на текстове с природонаучно съдържание; • назоваване на думи, свързани с обекти от живата и неживата природа, на чужд език.		
26	26	Органи на движението	Нови знания	• Определя скелета и мускулите като опора на тялото и органи на движението. • Познава правила за оказване на първа долекарска помощ при травми, получени при движение, спорт и игри. • Изброява хигиенни правила за поддържане на правилна стойка на тялото.		• Визуализиране на обекти и явления от природната среда; • разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; • създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; • четене и обсъждане на текстове с природонаучно съдържание; • демонстриране пред връстници на опити и резултати; • формулиране на изводи и обобщения; • представяне на самостоятелно открита	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
						информация и любопитни факти по зададена тема.		
27	27	Познавам моето тяло	Затвърдяване на новите знания	- Разпознава (по схема) основни органи на човешкото тяло. - Назовава функцията на основните органи. - Определя скелета и мускулите като опора на тялото и органи на движението. - Познава правила за оказване на първа долекарска помощ при травми, получени при движение, спорт и игри. - Изброява хигиенни правила за поддържане на правилна стойка на тялото.		- Създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - наблюдаване на природни обекти и процеси по даден план и ориентири; - планиране на етапите от опитна и проектна дейност; - демонстриране пред връстници на опити и резултати; - формулиране на изводи и обобщения; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - демонстриране на начини за оказване на първа долекарска помощ при получена травма по време на движение, спорт, игри.	Текущо формиращо оценяване, графична проверка, тестова проверка.	
28	28	Зъбите и грижите за тях	Нови знания	Разбира необходимостта от поддържане на хигиената на устната кухина и на зъбите.		- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - четене и обсъждане на текстове с природонаучно съдържание; - представяне на	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
						самостоятелно открита информация и любопитни факти по зададена тема.		
29	29	Здравословен начин на живот	Нови знания	Изброява полезни храни и начини на хранене, спомагащи за растежа на тялото и укрепване на здравето.		- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - създаване на текстове – разкази, описване на наблюдавани обекти; - участие в екипна дейност за подготовката и създаването на проект; - планиране на етапите от опитна и проектна дейност; - разработване на индивидуални или групови проекти по теми, свързани с природната среда; - представяне в електронен вид на продукти от проектни дейности; - участие в инициативи за здравословен начин на живот.	Текущо формиращо оценяване, тестова проверка	
30	30	Грижи за здравето	Затвърдяване на новите знания	- Разбира необходимостта от поддържане на хигиената на устната кухина и на зъбите. - Изброява полезни храни и начини на хранене, спомагащи за		- Визуализиране на обекти и явления от природната среда; - разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - създаване на текстове – разкази, описване на	Текущо формиращо оценяване, устна проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				растежа на тялото и укрепване на здравето.		наблюдавани обекти; • участие в инициативи за здравословен начин на живот.		
31	31	Аз и моето здраве	Обобщение	- Разпознава (по схема) основни органи на човешкото тяло. - Назовава функцията на основните органи. - Определя скелета и мускулите като опора на тялото и органи на движението. - Познава правила за оказване на първа долекарска помощ при травми, получени при движение, спорт и игри. - Изброява хигиенни правила за поддържане на правилна стойка на тялото. - Разбира необходимостта от поддържане на хигиената на устната кухина и на зъбите. - Изброява полезни храни и начини на хранене, спомагащи за растежа на тялото и укрепване на здравето.		- Разчитане на информация, представена с модели, схеми, таблици, графики; - формулиране на изводи и обобщения; - участие в дискусии, викторини, състезания по теми за опазване на околната среда и собственото здраве; - участие в инициативи за здравословен начин на живот.	Текущо формиращо оценяване, тестова проверка	
32	32	Какво научих в трети клас?	За диагностика на изходно ниво	Разграничава твърди тела, течности и газове по техни свойства – могат ли да текат, имат			Тестова проверка	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				ли собствена форма и обем. • Различава някои често използвани във всекидневието вещества по техни свойства и употреба. • Посочва свойствата на водата и въздуха. • Дава примери за замърсяване на водата и въздуха. • Разграничава по основни признаци неживите тела от живите организми. • Разпознава жизнените процеси хранене, растеж и размножаване. • Илюстрира с примери разнообразието от растения и животни, обитаващи водата и сушата. • Познава характерни за дадена среда приспособления на живот. • Описва по картини и схеми различни начини на движение на животните. • Разбира необходимостта от опазването на средата като условие за защита				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				на всички живи организми. • Дава примери за опазване на видовото разнообразие от организми и средата им на живот. • Назовава по схема основни органи на човешкото тяло и тяхното предназначение. • Определя скелета и мускулите като опора на тялото и органи на движението.				